

QORTI ĊIVILI PRIM' AWLA

ONOR IMHALLEF
DR FRANCESCO DEPASQUALE
LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' nhar il-Hamis
Tlieta u Ghoxrin (23) ta' Novembru 2023

Rikors Numru 302/2022 FDP

Fl-ismijiet

Skema ta' Kumpens lill-Investitur

vs.

Jean Claud *sive* Jean Claude Bugeja (Karta tal-identita` numru 181372M) u Hermione
Borg gja Bugeja (Karta tal-identita` numru 161177M)

Il-Qorti:-

1. Rat ir-rikors datat 7 ta' April 2023, li permezz tiegħu r-rikorrenti talbet is-segwenti:

- 1. Illi permezz tal-kawża numru 525/2021/NC li tinsab pendent quddiem dina l-Onorabbli Qorti (Dok. A) l-attriċi qed titlob illi l-konvenut Jean Claude Bugeja jiġi kkundannat iħallasha s-somma ta' żewġ miljuni, tlett mija u tmenin elf u tmien mija, tnejn u ħamsin Euro u wieħed u tletin ċenteżmu (Euro 2,380,852.31) rappreżentanti telf u danni sofferti mill-klijenti ta' Maltese Cross Financial Services Limited, b'konsegwenza ta' aġir kriminali tal-konvenut (inkluż frodi, misapproprijazzjoni u falsifikazzjoni ta' dokumenti) u ksur tal-dmirijiet legali u professjonali tiegħu u/jew aġir negligenti tiegħu, u għal-liema telf u danni kellha tagħmel tajjeb l-attriċi l-Iskema ta' Kumpens lill-Investitur skond il-provvedimenti tar-Regolamenti għal Skema ta' Kumpens lill-Investituri (Legislazzjoni Sussidjarja 370.09).*
- 2. Illi fis-17 ta' Settembru 2014 il-Pulizija ressqu lill-konvenut Jean Claude Bugeja quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja*

(Dok. B) u akkużawh b'diversi reati bi ksur tal-Kodiċi Kriminali (Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta) inkluż misappropriazzjoni tas-somma ta' aktar minn EUR 4,000,000 għad-dannu ta' diversi klijenti tal-kumpannija Maltese Cross Financial Services Ltd, reati bi ksur tal-Att kontra l-Hasil tal-Flus (Kap. 373 tal-Liġijiet ta' Malta), tal-Att dwar il-Kumpanniji (Kap. 386 tal-Liġijiet ta' Malta), tar-Regolamenti dwar il-Kontroll ta' Assi skond l-Att dwar Servizzi ta' Investiment (SL 370.05), tal-Att dwar is-Servizzi ta' Investiment (Kap. 370 tal-Liġijiet ta' Malta), u tal-Att dwar il-Professjoni tal-Accountancy (Kap. 281 tal-Liġijiet ta' Malta), u fl-14 ta' Ottubru 2014 il-Qorti tal-Maġistrati sabet illi hemm raġunijiet sabiex il-konvenut jitpoġġa taħt att ta' akkuża.

3. Illi permezz ta' digriet mogħti fis-17 ta' Settembru 2014 fil-kumpilazzjoni numru 885/2014 fl-ismijiet "Il-Pulizija (Spettur Ian Abdilla) vs. Jean Claud Bugeja (**Dok. C**) il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja ordnat u pprojbiet lill-konvenut Jean Claud Bugeja milli jittrasferixxi, jagħti b'rahan, jipoteka jew xorta oħra jiddisponi minn xi proprjeta` mobbli jew immobbli ai termini tal-Artikolu 5 tal-Kap. 373 tal-Liġijiet ta' Malta u tal-Artikolu 23A(2) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta. Din l-ordni giet ukoll debitament irregistrata fir-registru pubbliku.
4. Illi, minkejja tali ordni, permezz ta' kuntratt ta' separazzjoni personali tat-tmintax (18) ta' Jannar tas-sena elfejn u sittax (2016) ippubblikat min-Nutar Joseph Debono (**Dok. D**), il-konvenut Jean Claude Bugeja ikkonċeda ipoteka ġenerali għall-ammont ta' mitejn u tlieta u sittin elf Euro (Euro 263,000) fuq il-beni kollha tiegħu kif ukoll ipoteka speċjali għall-ammont ta' mitejn u tlieta u sittin elf Euro (Euro 263,000) a favur tal-konvenuta fuq l-appartament fit-tielet sular (second floor) internament immarkat bin-numru ħamsa (5) u l-garaxx internament innumerat bin-numru għaxra (10) formanti parti minn korp ta' bini f'San Pawl il-Baħar, Mosta Road kantuniera ma' Triq Ramon Perellos konsistenti f'garage complex fil-livell ta' basement, erba' ħwienet fil-pjan terran u disa' appartamenti sovrastanti bla numru magħruf bħala Halmann Court u konfinanti l-blokk intier mill-Grigal ma' Mosta Road, mix-Xlokk ma' Triq Ramon Perellos u mil-Lbiċ ma' beni tal-aventi kawża tal-kumpannija Easysell Properties Limited, bid-drittijiet u l-pertinenzi kollha tagħhom, liema ipoteka speċjali ingħatat mill-konvenut wara li kkostitwixxa ruħu debitur tal-konvenuta fis-somma ta' mitejn u tlieta u sittin elf Euro (Euro 263,000). Dawn l-ipotekiġgew iskritti fir-Registru Pubbliku (**Dok. E**).
5. Illi dan l-appartament u garaxx kienu ġew akkwistati mill-konvenut b'att ta' donazzjoni fl-atti tan-Nutar Gerard Spiteri Maempel tal-erbgha (4) ta' Ottubru tas-sena elfejn u sitta (2006) (**Dok. F**), u għalhekk kienu proprjeta` parafernali tal-konvenut Jean Claud Bugeja.
6. Illi għalhekk l-ipoteka ġenerali u kif ukoll l-ipoteka speċjali mogħtija mill-konvenut Jean Claud Bugeja lill-konvenuta Hermione Borg gja Bugeja permezz tal-kuntratt fuq imsemmi tat-18 ta' Jannar 2016 jikkostitwixxu ksur tal-ordni mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja permezz tad-digriet fuq imsemmi tas-17 ta' Settembru 2014 fil-

kumpilazzjoni numru 885/2014 fl-ismijiet "Il-Pulizija (Spettur Ian Abdilla) vs. Jean Claud Bugeja.

7. *Illi permezz tal-kuntratt fuq imsemmi tat-tmintax (18) ta' Jannar tas-sena elfejn u sittax (2016) (Dok. D), fil-klawżola numru għaxra (10) tal-istess, il-konvenut Jean Claude Bugeja ikkonċeda wkoll dritt lill-konvenuta li tgħix u tuża tul ħajjitha kollha, u dan flimkien maż-żewġ uliedha minuri, il-proprjeta` parafernali tiegħu bin-numru ufficċjali tlieta u erbgħin (43), bl-isem "Windchimes" fi Triq il-Karmelitani, Santa Venera, kif ukoll il-garaxx li jinsab faċċata l-istess fond internament immarkat bin-numru tnejn (2), sottopost u sovrappost għal proprjeta` ta' terzi, li jinsab fil-livell ta' semi-basement formanti parti minn korp ta' garages bin-numru erbgħa u sebgħin (74) fi Triq il-Karmelitani, gja Triq Gdida, f'Carob Lane, Santa Venera, aċċessibbli minn drive-in komuni li tidhol għaliha mill-istess triq.*
8. *Illi ai termini tal-Artikolu 6 tal-Kap. 373 tal-Liġijiet ta' Malta kull haġa magħmula bi ksur ta' ordni tal-Qorti ai termini tal-Artikolu 5 tal-Kap. 373 tal-Liġijiet ta' Malta tkun nulla u bla effett fil-ligi, u għalhekk kemm l-ipoteka ġenerali u l-ipoteka speċjali mogħtija mill-konvenut, u kif ukoll id-dritt konċess lill-konvenuta ai termini tal-klawżola għaxra (10) tal-kuntratt fuq imsemmi huma nulli għall-finijiet u effetti kollha tal-ligi.*
9. *Illi l-attriċi għandha interess tottjeni dikjarazzjoni minn dina l-Onorabbli Qorti illi dawn l-ipoteki u dan id-dritt konċess lill-konvenuta għal ħajjitha kollha huma nulli billi dawn jippreġudikaw il-posizzjoni tal-attriċi meta tiġi biex tenforza d-drittijiet tagħha kontra l-konvenut.*
10. *Illi għalhekk kellha ssir dina l-kawża.*

Jgħidu għalhekk il-konvenuti għaliex għar-raġunijiet fuq indikati dina l-Onorabbli Qorti, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni opportuna, m'għandhiex:

- i. *Tiddikjara u tiddeċiedi illi l-ipoteka ġenerali għall-ammont ta' mitejn u tlieta u sittin elf Euro (Euro 263,000) mogħtija mill-konvenut Jean Claud Bugeja fuq il-beni kollha tiegħu lill-konvenuta Hermione Borg kif ukoll l-ipoteka speċjali għall-ammont ta' mitejn u tlieta u sittin elf Euro (Euro 263,000) mogħtija mill-konvenut Jean Claud Bugeja lill-konvenuta Hermione Borg fuq l-appartament fit-tielet sular (second floor) internament immarkat bin-numru ħamsa (5) u l-garaxx internament innumerat bin-numru għaxra (10) formanti parti minn korp ta' bini f'San Pawl il-Baħar, Mosta Road kantuniera ma' Triq Ramon Perellos konsistenti f'garage complex fil-livell ta' basement, erba' ħwienet fil-pjan terran u disa' appartamenti sovrastanti bla numru magħruf bħala Halmann Court u konfinanti l-blokk intier mill-Grigal ma' Mosta Road, mix-Xlokk ma' Triq Ramon Perellos u mil-Lbiċ ma' beni tal-aventi kawża tal-kumpannija Easysell Properties Limited, liema ipoteki ġew mogħtija permezz tal-kuntratt ta' separazzjoni personali tat-tmintax (18) ta' Jannar tas-sena elfejn u sittax (2016) fl-atti tan-Nutar Joseph Debono, ingħataw bi ksur tal-ordni mogħtija mill-Qorti tal-*

Magistrati (Malta) bhala Qorti Istrutturja fis-sbatax (17) ta' Settembru elfejn u erbatax (2014) fil-kumpilazzjoni numru 885/2014 fl-ismijiet "Il-Pulizija (Spettur Ian Abdilla) kontra Jean Claud Bugeja"; u

- ii. *Tiddikjara għalhekk illi l-imsemmija ipoteka ġenerali u ipoteka speċjali huma nulli għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi;*
- iii. *Tiddikjara u tiddeċiedi illi d-dritt konċess mill-konvenut lill-konvenuta fil-klawżola numru għaxra (10) tal-kuntratt fuq imsemmi tat-tmintax (18) ta' Jannar tas-sena elfejn u sittax (2016) fl-atti tan-Nutar Joseph Debono fuq il-proprjeta` parafernali tal-konvenut bin-numru uffiċċjali tlieta u erbgħin (43), bl-isem "Windchimes" fi Triq il-Karmelitani, Santa Venera, kif ukoll il-garaxx li jinsab faċċata l-istess fond internament immarkat bin-numru tnejn (2), sottopost u sovrappost għal proprjeta` ta' terzi, li jinsab fil-livell ta' semi-basement formanti parti minn korp ta' garages bin-numru erbgħa u sebgħin (74) fi Triq il-Karmelitani, Santa Venera, aċċessibbli minn drive-in komuni li tidhol għaliha mill-istess triq, ingħata bi ksur tal-ordni mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti Istrutturja fis-sbatax (17) ta' Settembru elfejn u erbatax (2014) fil-kumpilazzjoni numru 885/2014 fl-ismijiet "Il-Pulizija (Spettur Ian Abdilla) kontra Jean Claud Bugeja";*
- iv. *Tiddikjara għalhekk illi tali dritt mogħti mill-konvenut lill-konvenuta huwa null għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi; u*
- v. *Tawtorizza lill-attriċi tiskrivi din is-sentenza fir-registru pubbliku.*

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuti li huma minn issa ngunti għas-subizzjoni.

2. *Rat illi fis-27 ta' Ġunju 2022, l-intimat Jean Claude Bugeja laqa' għal dak mitlub billi qajjem is-segwent i difiża:*

1. *Illi fl-ewwel lok, dina l-kawża għandha tiġi konnessa mal-kawża l-oħra miftuħa mill-istess attriċi kontra l-esponenti quddiem din l-Onorabbli Qorti diversament presjeduta bin-numru 525/2021NC li hi differita għat-12 ta' Ottubru 2022, liema kawża tirrigwarda l-istess kwistjoni mertu ta' dina l-kawża u dan ai termini tal-artikli 792 u 793 tal-Kap. 12.*
2. *Illi subordinatament u bla preġudizzju għas-suespost, dina l-Onorabbli Qorti għandha tiddeklina milli tisma' din il-kawża minhabba nuqqas ta' kompetenza peress illi huwa ċar illi ai termini tal-artiklu 6 tal-Kap. 373 u l-artiklu 23A(2) tal-Kap. 9, hija dik il-qorti li ħarġet l-ordni ta' ffriżar li għandha l-kompetenza tiddeċiedi dwar il-mertu ta' din l-vertenza u m'hux dina l-Onorabbli Qorti.*

3. *Illi fi kwalunkwe każ u bla preġudizzju għas-suespost, l-attriċi għandha turi li l-azzjoni tagħha odjerna giet debitament awtorizzata mill-organu kompetenti.*
4. *Illi subordinatament u bla preġudizzju ukoll għas-suespost, l-azzjoni attriċi hija intempestiva għal aħħar kif jidher ċar mid-disa' (9) premessa tal-azzjoni attriċi għaliex m'hux biss m'hemm l-ebda kundanna ta' natura penali fil-konfront tal-esponenti jew konfiska tal-beni de quo, imma għaladarba tali beni palesement ma ġewx f'idejn l-esponenti bħala riżultat ta' attività kriminali, l-esponenti dejjem għandu r-rimedju kkontemplat fl-artiklu 7 tal-Kap. 373 fl-eventwalità illi tali konfiska tigi ordnata.*
5. *Illi jsegwi ukoll minn tali premessa, illi llum, l-attriċi m'għandhiex interess ġuridiku illi tintavola l-azzjoni odjerna u għaldaqstant, l-esponenti għandu jiġi lliberat mill-osservanza tal-ġudizzju.*
6. *Illi fil-mertu jrid jingħad illi d-drittijiet reali li qed jiġu mpunjati ġew kostitwiti bħala riżultat tas-seperazzjoni personali bejn iż-żewġ konvenuti odjerni u dana bl-awtorizzazzjoni tal-Qorti tal-Familja kif jidher ċar mill-kuntratt ta' separazzjoni personali esibit mill-istess attriċi bħala Dok. "D". Illi fi kwalunkwe każ il-beni de quo baqgħu propjetà tal-esponenti u kwalunkew eventwali preġudizzju lill-attriċi hu ferm limitat.*

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

3. Rat illi fis 16 ta' Settembru 2022, l-intimata Hermione Borg laqgħet għal dak miltub billi qajjmet is-segwent i difiżi:
 1. *Illi preliminarjament, din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex il-kompetenza tisma' u tiddeċiedi t-talbiet attriċi stante kwalunkwe talba fir-rigward l-ordni tal-iffriżar tista' ssir **biss** quddiem dik l-qorti li tkun ħarġet tali ordni ta' l-iffriżar fil-konfront tal-intimat Jean Claude Bugeja, u ċioe l-Qorti tal-Maġistrati ai termini tal-Artikolu 3 tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta;*
 2. *Illi ukoll preliminarjament u mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-attriċi m'għandha ebda locus standi sabiex tressaq din il-kawża de quo stante hija biss il-parti li tkun talbet il-ħruġ tal-ordni ta' l-iffriżar, u ċioe l-prosekuzzjoni, li għandha l-interess u s-setgħa skont il-liġi li tressaq kwalunkwe talba f'dan ir-rigward quddiem il-qorti kompetenti skont il-liġi, biex b'hekk l-esponenti għandha tigi lliberata mill-osservanza tal-ġudizzju;*
 3. *Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-azzjoni attriċi hija intempestiva għal aħħar billi ordni għall-iffriżar hija miżura proċedurali kawtelatorja, temporanja u meħtieġa, sakemm jintemmu l-*

proċeduri kriminali li taħthom ikun inġhata dak l-ordni u liema proċeduri għadhom pendenti mingħajr ebda kundanna ta' natura penali fil-konfront tal-intimat Jean Claude Bugeja wisq anqas konfiska tal-beni mertu tal-kawża biex b'hekk, ma hemm ebda dissipazzjoni tal-assi u ma hemm ebda preġudizzju soffert mill-attriċi;

4. *Illi dejjem mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-ordni għall-iffriżar mhuwiex intiz sabiex jiġi ssalvagwardjat dritt ta' terz, bħall-attriċi, biex hi tkun tista' sussegwentement teżegwixxi kontra l-assi sugġetti għall-ordni fil-każ li tikseb sentenza a favur tagħha (b'referenza għall-kawża quddiem din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet Skema tal-Kumpens lill-Investituri vs Jean Claude Bugeja, Rikors Numru 525/2021NC). Illi l-għan ta' Ordni ta' Iffriżar huwa sabiex l-assi li jirriżulta li l-provenjenza u l-użu tagħhom jkunu ġejjin minn attivita' kriminali jiġu ffrizati u ttrattati skond il-liġi;*
 5. *Illi ukoll subordinatament, it-tielet talba attriċi għandha tiġi miċhuda bl-ispejjeż billi ma hemm ebda restrizzjoni kemm ai termini tal-Artikolu 5 tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta kif ukoll taħt l-ordni tal-iffriżar, li tipprekludi l-esponenti milli tagħmel użu skont il-kuntratt ta' seperazzjoni għall-abitazzjoni tagħha u tat-tfal ġewwa d-dar preċedentement matrimonjali bl-isem "Windchimes" fi Triq Karmelitani Santa Venera;*
 6. *Illi in oltre, it-talbiet attriċi għandhom jiġu miċhuda bl-ispejjeż billi ma hemm ebda ksur tal-ordni kif allegat mill-attriċi billi id-drittijiet reali ġew kostitwiti taħt seperazzjoni personali bejn iż-żewġ intimati odjerni taħt l-awtorizzazzjoni tal-Qorti tal-Familja;*
 7. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri skont il-liġi.*
4. Rat ili, fil-25 ta' Ottubru 2022, il-Qorti ordnat l-inverżjoni tal-provi sabiex jiġu kkunsidrati l-eċċezzjonijiet preliminari mqajjma mill-intimati.
 5. Semgħet ix-xhieda ta' Dr Kenneth Camilleri, rappreżentant tal-Asset Recovery Bureau, mogħtija fit-23 ta' Frar 2023.
 6. Rat id-dokumentazzjoni eżebita mill-intimata Hermione Borg fit-23 ta' Frar 2023, ossija terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti datat 18 ta' Awissu 2014 u korrispondenza dwar l-Attachment Order.
 7. Rat illi fit-23 ta' Frar 2023 thalliet għas-sottomissjonijiet finali dwar l-ewel żewġ eċċezzjonijiet preliminari tal-intimati.
 8. Rat is-sottomissjonijiet ta' Jean Claude Bugeja ppreżentati fil--11 ta' Mejju 2023.

9. Rat is-sottomissjonijiet ta' Hermione Borg ipprezentati fil-11 ta' Mejju 2023.
10. Rat is-sottomissjonijiet tal-Iskema ta' Kumpens lill-Investitur ipprezentati fl-4 ta' Lulju 2023.
11. Rat illi fil-11 ta' Lulju 2023, il-kawża giet differita għas-sentenza dwar l-eċċezzjonijiet preliminari ta' l-intimati.

Fatti

12. Jirrizulta illi, permezz ta' kawża, li ma hijiex qiegħda tinstema' minn dina l-Qorti kif ippresjeduta, preċiżament Rikors Ġuramentat 525/2021, l-Iskema ta' Kumpens lill-Investitur qiegħda titlob lill-Qorti tordna lill-intimat Jean Claude Bugeja iħallasha s-somma ta' €2,380,852.31 li hija telf u danni sofferti mill-klijenti tas-soċjeta' Maltese Cross Financial Services Limited u li hija kellha tagħmel tajjeb għalihom a tenur tal-Legislazzjoni Sussidjarja 370.09.
13. Jirrizulta wkoll illi, fit-17 ta' Settembru 2014, l-konvenut Jean Claude Bugeja tressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Istrutturja, akkużat b'varji akkużi in konnessjoni ma' misapproprjazzjoni ta' fondi u, dakinhar stess, il-Qorti tal-Maġistrati ħarġet ordni sabiex tipprojbixxi lill-istess Jean Claude Bugeja milli "jittrasferixxi, jagħti b'rahan, jipoteca jew xorta' oħra jiddisponi minn xi propjeta mobbli jew immobbli ai termini tal-Artikolu 5 kontra Money Laundering tal-Kap 373 u tal-Artikolu 23A (2) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta." (vide fol 57)
14. Jirrizulta illi, permezz ta' Kuntratt ta' Separazzjoni datat 18 ta' Jannar 2016, l-intimat Jean Claude Bugeja ikkonċeda Ipoteka Ġenerali u Ipoteka Speċjali għall-ammont ta' €263,000 a favur ta' l-intimata, ġia martu, Hermione Borg, fuq l-appartament Nru 5 fit-tielet solar u l-garage Nru 10, fil-korp tal-bini f'San Pawl il-Baħar, Mosta Road kantuniera ma' Triq Ramon Perellos.
15. Jirrizulta illi l-Iskema rikorrenti nediet il-proċeduri odjerni sabiex jiġi dikarat illi, kemm l-Ipoteka Ġenerali kif ukoll l-Ipoteka Speċjali tat-18 ta' Jannar 2016 saret bi ksur tal-ordni tal-Qorti tal-Maġistrati tas-17 ta' Settembru 2014 maħruġa a tenur tal-Artikolu 5 tal-Kap 573, u għalhekk kull dritt konċess lill-kovenuta Hermione Borg kien null u bla effett.

Difiza

16. Jirrizulta illi permezz tat-tieni eċċezzjoni ta' Jean Claude Bugeja, kif ukoll l-ewwel eċċezzjoni ta' Hermione Borg, l-intimati insistew illi dina l-Qorti ma kinetx kompetenti sabiex tiddeċiedi l-kwistjoni mqajjma mir-rikorrenti peress illi, fi kliem l-intimat Jean Claude Bugeja " *huwa ċar illi ai termini tal-artiklu 6 tal-Kap. 373 u l-artiklu 23A(2) tal-Kap. 9, hija dik il-qorti li ħarġet l-ordni ta' ffriżar li għandha l-kompetenza tiddeċiedi dwar il-mertu ta' din l-vertenza u m'hux dina l-Onorabbli Qorti*".
17. Jirrizulta wkoll illi, filwaqt li l-intimat Jean Claude Bugeja qajjem ukoll eċċezzjoni fis-sens illi l-kawża odjerna kellha titmexxa flimkien mal-kawża 525/2021NC, l-intimata Hermione Borg qajjmet l-eċċezzjoni illi r-rikorrenti ma għandha ebda locus standi.

18. Il-Qorti tqis illi tali eċċezzjonijiet indikati fil-paragrafu 17 għandhom jitqiesu biss la darba il-Qorti tqis l-ewwel eċċezzjonijiet fuq indikati fil-paragrafu 16, ossija dawk relatati ma' kompetenza ta' dina l-Qorti sabiex tisma' t-talbiet attriċi.

Argumentazzjonijiet imqajjma.

19. Kif gie osservat aktar 'il fuq, it-talba tal-Iskema rikorrenti hija intrinsikament sabiex jiġi dikjarat li Ipoteka Ġenerali kif ukoll Ipoteka Speċjali mogħtija minn Jean Claude Bugeja lil ex-martu Hermione Borg fil-kuntratt ta' separazzjoni datat 18 ta' Jannar 2016 kienu nulli u bla effett peress illi kienu projbiti b' digriet tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti Istruttoria datata 17 ta' Settembru 2014 u saru bi ksur ta' tali Ordni tal-Iffriżar.
20. Jirrizulta, għalhekk, illi l-baži tal-azzjoni kollha hija d-digriet tas-17 ta' Settembru 2014 maħruġ mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti Istruttoria.
21. Jirrizulta illi b' digriet tas-17 ta' Settembru 2016 mogħti mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti Istruttoria (Maġistrat Dott Doreen Clarke LL.D.) Kumpilazzjoni nrumru 885/2014 fil-kawża fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spett Abdilla) vs Jean Claude Bugeja**', il-Qorti:

Ordnat is-sekwestru f'idejn terzi persuni b'mod ġenerali, tal-flejjes u l-propjeta' mobbli kollha li huma dovuti lil jew imissu lill Jean Claude Bugeja jew li huma propjeta' tiegħu u pprojbietu milli jittrasferixxi, jagħti b'rahan, jipoteka jew xorta oħra jiddisponi minn xi propjeta mobbli jew immobbli ai termini tal-Artikolu 5 kontra Money Laundering tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta u tal-Artikolu 23A(2) tal-Kodiċi Kriminali, Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Awtorizzat lil Jean Claude Bugeja sabiex jiġbed biss is-somma permess mill-Liġi, jiġifieri dik annwali ta' tlettax-il elf disa mija u sitta u sebgħin Euro u erbgħa u għoxrin ċenteżmu (€13,976.24).

22. Jirrizulta illi l-Artikolu 5 tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta intitolat Att kontra Money Laundering, jipprovdi dan li ġej:

(1) Meta persuna tiġi akkużata taħt l-artikolu 3, il-Qorti għandha fuq it-talba tal-prosekuzzjoni tagħmel ordni –

(a) li jissekwestra f'idejn terzi persuni b'mod ġenerali il-flejjes u l-proprjeta' mobbli kollha li jkunu dovuti lil jew ikunu jmissu lill-akkużat jew ikunu proprjeta' tiegħu, u

(b) li jipprojbixxi lill-akkużat milli jittrasferixxi, jagħti b'rahan, jipoteka jew xort'oħra jiddisponi minn xi proprjeta' mobbli jew immobbli:

Iżda l-qorti għandha f'dak l-ordni tistabbilixxi xi flejjes jistgħu jithallsu lil jew jiġu riċevuti mill-akkużat fil-waqt li jkun qed iseħħ dak l-ordni, fejn jiġu speċifikati l-għejjun, il-mod u modalitajiet oħra ta' hlas, inkluzi salarju, paga, pensjoni u benefiċċji soċjali li jithallsu lill-akkużat, sabiex huwa u l-familja tiegħu jithallilhom għixien deċenti f'ammont, fejn ikun hemm mezz

biżżejjed, ta' tlettax-il elf u disa' mija u sitta u sebgħin euro u erbgħa u għoxrin ċenteżmu (13,976.24) fis-sena:

Iżda wkoll il-qorti tista' barra minn dan –

(a) tawtorizza l-ħlas ta' djun li jkollhom jithallsu mill-akkużat lil kredituri bona fide uli jkunu saru qabel majkun sar dak l-ordni; u

(b) għal raġuni tajba tawtorizza lill-akkużat biex jittrasferixxi proprjetà mobbli jew immobbli.

(2) Dak l-ordni għandu –

(a) jibda jseħħ u jorbot lit-terzi persuni kollha immedjatament malli jsir, u d-Direttur tal-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Assi għandu jieħu ħsieb li avviz dwaru jiġi pubblikat mingħajr dewmien fil-Gazzetta, u għandu jieħu ħsieb ukoll li kopja tiegħu tiġi reġistrata fir-Registru Pubbliku dwar proprjetà immobbli, u

(b) jibqa' jseħħ sakemm il-proċedimenti jkunu ġew deċiżi b'mod finali u konkluziv, u fil-każ li persuna tinsab ħatja, sakemm is-sentenza tkun ġiet esegwita.

23. Jirrizulta ili, sussegwentement l-Artikolu 6 tal-istess Kap 373 jipprovdi dan li gej:

Kull persuna li tagħmel xi haġa bi ksur tal-ordni tal-qorti msemmi fl-artikolu 5 tkun ħatja ta' reat u teħel, meta tinsab ħatja, multa ta' mhux iżjed minn ħdax-il elf u sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (11,646.87) jew għal priġunerija għal żmien li ma jeċċedix tnax-il xahar, jew dik il-multa u priġunerija flimkien, u kull haġa hekk magħmula bi ksur ta' ordni tal-qorti bħal dik tkun nulla u bla effett fil-liġi u l-qorti tista', meta dik il-persuna tkun is-sekwestratarju, tordna lil dik il-persuna tiddepożita f'bank għall-kreditu tal-persuna akkużata l-ammont ta' flejjes jew il-valur ta' proprjetà mobbli oħra mħallsa jew konsenjata bi ksur ta' dik l-ordni tal-qorti.

24. Jirrizulta illi l-intimati Bugeja jikkontendu illi l-Artikolu 6 tal-Kap 373 fuq ċitat jippresupponi li persuna trid tinstab ħatja ta' reat ta' ksur ta' "ordni tal-Qorti" sabiex sussegwentement kull haġa magħmula bi ksur tal-ordni titqies bħala "nulla u bla effett fil-liġi".

25. L-abbli difiża ta' l-intimata Hermione Borg tkompli billi tgħid illi, a tenur tal-Artikolu (2A) (a) tal-Kap 372,

Kull persuna li tiġi akkużata b'reat ta' money laundering taħt dan l-Att għandha tiġi proċessata fil-Qorti Kriminali jew fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta) jew fil-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), skont ma l-Avukat Ġenerali jista' jordna, u tista' teħel jekk tinsab ħatja –

(i) mill-Qorti Kriminali, il-piena ta' priġunerija għal żmien mhux anqas minn erba' snin iżda mhux iżjed minn tmintax-il sena, jew multa

ta' mhux anqas minn ħamsin elf euro (€50,000) u mhux iżjed minn żewġ miljuni u ħames mitt elf euro (€2,500,000), jew dik il-multa u priġunerija flimkien; jew

(ii) *mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) jew mill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), il-piena ta' priġunerija għal żmien mhux inqas minn tnax-il xahar iżda mhux iżjed minn disa' snin, jew multa ta' mhux inqas minn għoxrin elf euro (€20,000) iżda mhux iżjed minn mitejn u ħamsin elf euro (€250,000), jew dik il-multa u priġunerija flimkien.*

26. L-intimati għalhekk jikkontendu illi, la darba l-Liġi ċarament tindika l-Qorti illi għandha tissindika l-aġir ta' l-intimati stess, li abbażi tagħha l-Iskema rikorrenti qiegħda tnedi l-azzjoni odjerna, hija biss il-Qorti Kriminali jew il-Qorti tal-Maġistrati, skond in-natura tal-akkuża oriġinali, għalhekk huma biss dawn il-Qorti illi għandhom iqisu u jiddeċiedu jekk kienx hemm ksur tal-Ordni tal-Iffriżar minnha maħruġ u għalhekk, jekk kull att illi jkun sar kienx null u bla effett.

27. L-Iskema rikorrenti, da parte tagħha, tramite s-sottomissjonijiet ta' l-abbli difensur tagħha, tikkontendi illi l-ksur tal-ordni tal-iffriżar iġġib magħha żewġ konsegwenzi, ossija waħda ta' *indole kriminali*, fejn min jinsab li jikser tali ordni jista' jeħel piena ta' ħabs sa tnax-il xahar kif ukoll multa ta' €11,646.87 jew waħda minnhom, u oħra ta' *indole ċivili*, fejn l-azzjoni illegali illi tkun saret titqies bħala nulla u bla effett.

28. L-Iskema rikorrenti, għalhekk, tinsisti illi dawna ż-żewġ konsegwenzi legali huma separati u distinti minn xulxin u kien għalhekk illi hija pproċediet quddiem din tal-Qorti sabiex l-azzjonijiet illegali ta' l-intimati jiġu dikjarati nulli u bla effett.

29. In sostenn ta' dan, l-Iskema rikorrenti tagħmel referenza għall-artikolu 987 u 990 tal-Kodiċi Ċivili, illi jgħidu dan li ġej:

987. *L-obbligazzjoni mingħajr kawża, jew magħmula fuq kawża falza jew illeċita, m'għandha ebda effett.*

990. *Il-kawża hija illeċita meta hija pprojbita mil-liġi jew kuntrarja għall-għemil xieraq jew għall-ordni pubbliku.*

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

30. Il-Qorti tibda billi tosserva illi l-allegat ksur da' parte ta' l-intimati kif indikat mill-Iskema rikorrenti, hija dik illi Jean Claude Bugeja kiser l-Ordni tal-Iffriżar maħruġ kontra tiegħu mill-Qorti tal-Maġistrati fis-17 ta' Settembru 2014 meta għamel żewġ Ipoteki a favur ta' martu fil-kuntratt ta' separazzjoni.

31. Jirrizulta, għalhekk, illi l-punto di partenza ta' kwalsiasi konsiderazzjoni ta' dina l-Qorti fuq it-talba rikorrent hija proprju tali Ordni, li dina l-Qorti ġia rriproduċiet aktar 'il fuq fil-para 21.

32. Jirrizulta mhux ikkontestat b'ebda mod, illi tali ordni inħareġ mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta), u dana għalhekk ifisser illi kwalsiasi konsiderazzjoni illi tista' qatt issir dwar jekk tali ordni ġietx vjolata jew le għandha ssir esklussivament mill-Qorti tal-Maġistrati

(Malta) jew inkella mill-Qorti Kriminali – ertament ebda konsiderazzjoni ma tista' ssir minn dina l-Qorti kif komposta, ossija il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili.

33. Jirrizulta wkoll illi n-nullita' o meno ta' kwalsiasi azzjoni illi setgħu għamlu l-intimati, inkluż l-għoti tal-Ipoteka Ġenerali u l-Ipoteka Speċjali minn Jean Claude Bugeja lil Hermione Bugeja fit-18 ta' Settembru 2016, tirrikjedi ta' bilfors sħarriġ dwar jekk attwalment l-ordni maħruġ fis-17 ta' Settembru 2014 kienx attwalment miksur jew le.
34. Dana qiegħed jingħad, għax in-nullita ta' l-atti indikati mir-rikorrenti tista' tirrizulta **biss** la darba jiġi stabbilit illi kien hemm ksur tal-Ordni tal-Iffriżar. Mingħajr dikjarazzjoni ta' ksur tal-Ordni tal-Iffriżar, ma jista' qatt jiġi dikjarat illi att magħmul "in ksur" tal-ordni tal-iffriżar huwa null, kif qiegħda tintalab tagħmel dina l-Qorti.
35. Dana qiegħed jingħad ukoll għax jaf ikun hemm sitwazzjoni fejn din il-Qorti tiddikjara illi l-atti huma nulli peress illi l-Ordni tal-Iffriżar gie miksur filwaqt illi l-Qorti tal-Maġistrati jew Qorti Kriminali tqis illi ma kien hemm ebda ksur tal-Ordni tal-Iffriżar.
36. Għalhekk, huwa ovvju li, sabiex l-att illi r-rikorrenti trid tinpunja jiġi attwalment dikjarat null, ikun irid jiġi dikjarat illi l-intimati, jew min minnhom, kisru l-Ordni tal-Iffriżar – u dana jista' jsir biss mill-Qorti tal-Maġistrati jew Qorti Kriminali, u minn ebda Qorti oħra.
37. Dana qed jingħad ukoll, għax kieku din il-Qorti kellha tipproċedi biex tikkunsidra favorevolment it-talba tar-rikorrenti, hija tkun qiegħda tasal ukoll għall-konkluzjoni illi kien hemm ksur tal-Ordni tal-Iffriżar tas-17 ta' Settembru 2014, liema deċiżjoni, madanakollu, tispetta esklussivament lill-Qorti tal-Maġistrati jew il-Qorti Kriminali, u mhux din il-Qorti kif komposta.
38. Għaldaqstant, mingħajr dikjarazzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati u tal-Qorti Kriminali illi l-Ordni tal-Iffriżar tas-17 ta' Settembru 2014 gie miksur, dina l-Qorti ma hijiex f'posizzjoni illi tqis jekk l-atti illi l-Iskema rikorrenti qiegħda timpunja humiex attwalment nulli jew le – dana jista' jsir BISS la darba jiġi dikjarat illi hemm vjolazzjoni tal-Ordni tal-Iffriżar.
39. La darba il-Qorti ma hijiex fil-pussess ta' deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati jew il-Qorti Kriminali illi kien hemm ksur tal-Ordni tal-Iffriżar tas-17 ta' Settembru 2014 u ladarba ma jidhirx illi qatt saret xi talba quddiem il-Qorti fuq indikati, ċertament ma hijiex ser tkun din il-Qorti illi tiddikjara li kien hemm ksur ta' tali ordni, stante illi ma taqax fil-kompetenzi tagħha.
40. Għalhekk, id-difiża imqajjma mill-intimati kif fuq aħjar indikat, li dina l-Qorti ma hijiex kompetenti sabiex tiddeċiedi jekk l-Ordni tal-Iffriżar gie miksur jew le, hija waħda illi timmerita illi tiġi kkunsidrata favorevolment.

Konsiderazzjonijiet ulterjuri

41. Il-Qorti tirrileva illi, kif indikat aktar 'l fuq fil-para 17, l-intimati qajjmu wkoll eċċezzjonijiet preliminari ulterjuri.
42. Il-Qorti, madanakollu, tirrileva illi la darba hija qieset favorevolment l-eċċezzjoni ta' nuqqas ta' kompetenza, ikun superfluwu ili dina l-Qorti tinoltra ruħha aktar fl-eċċezzjonijiet l-oħra, u għalhekk ser tastjeni milli tikkunsidrahom aktar.

Konkluzjoni

Il-Qorti,

Wara illi rat l-atti u semgħet x-xhieda;

Wara illi rat is-sottomissjonijiet ta' l-abbli difensuri tal-partijiet;

Tgħaddi biex tiddeċiedi l-vertenza billi:

Tilqa' t-tieni eċċezzjoni ta' l-intimat Jean Claude Bugeja kif ukoll l-ewwel eċċezzjoni tal-intimata Hermione Borg u għalhekk:

Tiddeklina milli tkompli tqis il-kawża odjerna stante illi ma hijiex kompetenti biex tiddeċiedi jekk kienx hemm ksur tal-Ordni tal-Iffriżar datata 17 ta' Settembru 2014 maħruġ mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja.

Il-kawża giet deċiża.

Kull parti għandha tbaġhti l-ispejjeż tagħha.

Francesco Depasquale LL.D. LL.M. (IMLI)
Imhalled

Rita Sciberras
Deputat Registratur